

OBEC RADOŠOVCE

Obecný úrad 188, 908 63 Radošovce

Hlavná kontrolórka obce

Materiál na zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Radošovce

1. Dôvodová správa

Podľa § 18f, ods. 1 pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám

Odborné stanovisko k Návrhu viacročného rozpočtu obce Radošovce na rok 2026 a na roky 2027 – 2028

2. Návrh uznesenia

Obecné zastupiteľstvo obce Radošovce po prerokovaní predloženého materiálu

berie na vedomie

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce Radošovce k Návrhu viacročného rozpočtu na rok 2026 a na roky 2027 – 2028.

Spracovala a predkladá: PhDr. Anna Škodová
hlavná kontrolórka
V Radošovciach, dňa 11.10.2025

3. Materiál

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce Radošovce k Návrhu viacročného rozpočtu na rok 2026 a na roky 2027 – 2028

Odborné stanovisko k Návrhu viacročného rozpočtu obce Radošovce na rok 2026 a na roky 2027 – 2028 bolo spracované na základe predloženého Návrhu rozpočtu obce na rok 2026 a viacročného rozpočtu na roky 2027 a 2028, ktorý bol spracovaný v súlade s ust. § 9 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov. Článok 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti hovorí „*Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení za predchádzajúce dva rozpočtové roky*“. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh viacročného rozpočtu obce Radošovce na roky 2026 – 2028 bol v zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli obce aj na webovom sídle obce (www.radosovce.sk). Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienky k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Obec v súlade s §4 ods. 5) zákona 583/2014 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy si neuplatňuje programový rozpočet.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu Viacročného rozpočtu obce Radošovce na roky 2026 - 2028 a z hľadiska:

- ✓ dodržania zákonitosti pri jeho predkladaní,
- ✓ súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- ✓ metodickej správnosti.

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti a zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy podľa §3 ods. 1 – dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy.

Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou (ak také obec má), ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy k rozpočtom iných obcí, k rozpočtom vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov obce. V zmysle tohto zákona je rozpočet zostavený najmenej na 3 rozpočtové roky 2026 - 2028 a člení sa na:

- ✓ rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok 2026,
- ✓ rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku 2027,
- ✓ rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet, rok 2028.

Podľa zákona je rozpočet na rozpočtový rok 2026 záväzný. Návrh rozpočtov na roky 2027 a 2028 nie je záväzný, má len orientačný charakter. Ich finančné ukazovatele sa spresňujú v nasledujúcich rokoch.

Návrh rozpočtu je zostavený podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie v členení na:

- ✓ Bežný rozpočet - Bežné príjmy a bežné výdavky
- ✓ Kapitálový rozpočet - Kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
- ✓ Finančné operácie

B. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Návrh štátneho rozpočtu na roky 2026 – 2028 schválila vláda na svojom rokovaní dňa 10.10.2025. V roku 2026 by mal deficit verejných financií klesnúť na 4,1 percenta HDP, a to aj vďaka konsolidačnému balíku v objeme 2,7 miliárd eur. Návrh však počíta s tým, že aj napriek plánovaným úsporám bude verejný dlh Slovenska naďalej rásť a na dosiahnutie cieľov do roku 2028 budú potrebné ďalšie úsporné opatrenia. Tento pokles má zabezpečiť konsolidácia, už prijaté legislatívne zmeny na strane príjmov (vyššie dane a odvody). Taktiež sa má ušetriť na strane výdavkov, škrty vo výdavkoch ministerstiev a zmrazenie plátov vo verejnej správe, samosprávy by mali ušetriť na mzdách a prevádzke.

Nový štátny rozpočet však nerieši jeden dôležitý problém – verejný dlh Slovenska bude pokračovať v raste. Kým v roku 2024 bol na úrovni 59,3 % HDP, tento rok sa očakáva jeho nárast na 61,5 % v budúcom roku by mal stúpnuť až na 62,8 % HDP. Ministerstvo financií v návrhu zároveň priznáva, že na dosiahnutie cieľa budú potrebné ďalšie dodatočné konsolidačné opatrenia. Ak by sa tieto ďalšie škrty a zvyšovanie daní neprijali, deficit by naďalej rástol.

Tretí konsolidačný balíček, ktorého cieľom je znížiť deficit sužujúci štátny rozpočet, obsahuje komplexný súbor opatrení zameraných najmä na zvýšenie príjmov štátu. Patrí sem zvýšenie zdravotných odvodov pre zamestnancov zo 4% na 5%, ako aj rozsiahle a tvrdé zmeny pre živnostníkov.

Napriek týmto rozsiahlym opatreniam, ako ukázal schválený rozpočet, verejný dlh bude narastať. To je zlá správa z viacerých vážnych dôvodov, ktoré ovplyvnia celú krajinu a jej občanov na dlhé roky. Ak v budúcnosti príde ďalšia kríza ako je pandémia alebo energetická kríza, zadlžený štát bude mať oveľa nižšiu schopnosť efektívne pomôcť samosprávam. S tým súvisí aj riziko zhoršenia ratingu krajiny.

V neposlednom rade je neustále rastúci dlh obrovskou záťažou pre samosprávy, mestá a obce. Ak sa tento trend nezastaví, v krajnom prípade hrozí až dlhová kríza tzv. grécka cesta, kedy štát už nie je schopný splácať svoje záväzky, čo vedie ku kolapsu verejných služieb a extrémne bolestivým škrtom.

Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 bol pripravovaný v mimoriadne komplikovaných podmienkach. Ekonomika, samospráva a obyvateľstvo čelia kombinácii bezprecedentného rastu cien, vysokej inflácii, zároveň sú postihnutí rôznymi ďalšími dopadmi a nákladmi vojnového konfliktu na území Ukrajiny.

Hlavným cieľom rozpočtu na rok 2026 preto nevyhnutne je primárne čo najvýznamnejšia kompenzácia, resp. eliminácia negatívnych dopadov predmetných kríz, z nich ekonomicky najzásadnejším a najnákladnejším bude boj s energetickou krízou, vysokými cenami produktov a služieb. Samosprávy prichádzajú o nemalé peniaze.

Návrh rozpočtu obce vychádza z vývoja hospodárenia obce Radošovce v minulých rokoch, z očakávaného vývoja hospodárenia za rok 2025 a z predpokladaného rozpočtového určenia výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2026. Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, očakávané plnenie rozpočtu k 31.12.2025, sledovanie legislatívneho procesu a jeho vplyv na financovanie samospráv a monitoring vývoja inflácie, cien tovarov a služieb, najmä energií aj stavebných materiálov.

V príjmovej časti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2026 až 2028, ako aj z uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré ovplyvňujú príjmovú aj výdavkovú časť rozpočtu. Vo viacročnom rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, na príslušné obdobie v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom a spoločnostiam, ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu obce, ako aj k rozpočtom iných obcí (spoločný obecný úrad – stavebný, školský) a rozpočtom vyšších územných celkov.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh viacročného rozpočtu obce Radošovce vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu viacročného rozpočtu obce na roky 2026 – 2028 boli platné zmluvné vzťahy, Všeobecne záväzné nariadenia, analýza hospodárenia v roku 2025 ako aj rozvojové plány obce na rok 2026 a ďalšie roky.

Navrhovaný rozpočet obce, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo základných podmienok, vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Predpokladá sa s rovnakou koncepciou rozpočtu so zohľadnením miery inflácie a s kontrolovanou mierou úverového zaťaženia. Pri tvorbe návrhu rozpočtu spracovateľ vychádzal z reálnych čísiel rozpočtu ako aj z plánovaných potrieb na realizáciu investičných zámerov obce. Vyrovnaný bežný rozpočet je nevyhnutnou podmienkou obce.

Naplnenie niektorých z rizík uvedených v stanovisku a nízka predvídateľnosť budúceho ekonomického vývoja môžu narušiť vyrovnanosť rozpočtu a spôsobiť nedostatok finančných prostriedkov potrebných na krytie nevyhnutných potrieb obce.

Návrh rozpočtu je tvorený nasledovnými východiskovými ukazovateľmi:

1. Bilančná tabuľka príjmov

Z dôvodu neistého vývoja bolo veľmi ťažké stanoviť prognózu vývoja bežných príjmov. Riziká návrhu rozpočtu v príjmovej časti spočívajú predovšetkým nenaplnením daňových prognóz. Tabuľka príjmovej časti ukazuje kompletný prehľad celkových príjmov.

Obec Radošovce na rok 2026 pri návrhu bežných príjmov pristupovala podľa prognóz, bežné príjmy sú vo výške 2 290 880 eur, čo predstavuje oproti predchádzajúcim obdobiam opatrnú prognózu, až stagnujúcu. Pri rozpočtovaní kapitálových príjmov vidíme nárast oproti predchádzajúcim rokom, z dôvodu predpokladu, že samospráva pristúpi k predaju vlastného majetku, výstavba novej IBV. Rozpočet je zostavený z bežných príjmov, kapitálových príjmov vo výške 890 000 eur a finančných príjmových operácií obce vo výške 223 000 eur.

Návrh príjmovej časti rozpočtu na rok 2026 je vo výške 3 403 880 eur.

Prehľad celkových príjmov roky 2020 - 2028 skutočnosť a návrhy:

Príjmy:	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Kapitálové príjmy, transfery	20 265,84	62 292,17	414 907,55	439 277,64	7 144,50	342 000,00	123 000,00	890 000,00	934 500,00	979 000,00
Finančné príjmové operácie	18 893,45	166 360,78	509 517,17	376 861,49	465 484,35	35 000,00	120 000,00	223 000,00	234 150,00	245 300,00
Finančné operácie MŠ+ZŠ	11 201,23	5 343,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bežné príjmy:	1 695 319,09	1 764 553,57	1 866 086,66	2 218 682,87	2 318 034,53	2 107 900,00	2 363 890,00	2 290 880,00	2 390 526,00	2 511 050,00
Príjmy spolu	1 745 679,61	1 998 549,96	2 790 511,38	3 034 822,00	2 790 663,38	2 484 900,00	2 606 890,00	3 403 880,00	3 559 176,00	3 735 350,00

a.) Rozpočet bežných príjmov

aa.) Daňové príjmy

Z vývoja bežných príjmov vyplýva, že návrh rozpočtu na rok 2026 je zostavený s vysokou opatrnosťou. V dôsledku významného zásahu do výnosu podielovej dane zo štátneho rozpočtu, ktorá smeruje do samospráv, oceňujem opatrný prístup pri rozpočtovaní týchto príjmov.

Najväčšiu časť bežných príjmov tvorí príjem z podielu na dani z príjmov fyzických osôb - podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, daň za psa, poplatky za odpady TKO.

Pre hospodárenie obce je veľmi dôležitý výnos dane z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu. Ich podiel na celkových bežných príjmoch je významný a akýkoľvek negatívny vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb ovplyvňuje vyrovnanosť rozpočtu.

Vývoj daňových príjmov je zdokumentovaný v nasledovnej tabuľke obdobie za obdobie od r. 2020 až návrh rozpočtu 2028.

Prehľad daňových príjmov:

Bežné príjmy obec daňové	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Daň z príjmov územ. samosp.	750 003,59	748 079,65	822 406,20	890 179,73	856 664,71	693 000,00	666 000,00	730 000,00	766 500,00	803 000,00
Daň z nehnut., pozemky, stavby	77 014,86	77 535,75	82 490,15	80 695,44	105 439,53	120 000,00	120 000,00	120 000,00	126 000,00	132 000,00
Daň za psa	971,82	933,61	866,32	884,70	817,89	2 000,00	1 500,00	2 000,00	2 100,00	2 200,00
Odpady TKO	36 453,09	34 947,82	34 167,65	48 647,72	56 548,75	55 000,00	54 000,00	55 000,00	57 750,00	60 500,00
Spolu dane:	864 443,36	861 496,83	939 930,32	1 020 407,59	1 019 470,88	870 000,00	841 500,00	907 000,00	952 350,00	997 700,00

Daň z nehnuteľnosti je tvorená daňou z pozemkov, daňou zo stavieb a daňou z bytov a nebytových priestorov. V roku 2026 obec rozpočtuje daňové príjmy na úrovni vo výške 907 000 eur, čo je výrazný pokles v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi 2022, 2023, 2024. Spomínaná daň z príjmov územnej samosprávy je výrazne nižšia ako predchádzajúce roky. Samospráva musí bojovať s touto skutočnosťou. Pri dani z nehnuteľností v návrhu rozpočtu sa uvažuje s nárastom, ako aj pri výbere za odpady.

ab) Nedaňové príjmy

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov na rok 2026

Prehľad nedaňových príjmov:

Bežné príjmy obec nedaňové	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Nájom za priestory, za byty,	70 724,75	66 275,26	78 413,09	90 804,78	95 710,54	84 500,00	109 500,00	112 000,00	117 601,00	123 200,00
Poplat. za cintorín,kultúra,MR	8 486,63	10 055,10	10 828,11	18 515,47	18 374,35	13 200,00	28 750,00	12 700,00	13 335,00	13 970,00
Dotácie	681 784,62	736 186,49	674 648,54	887 684,53	1 008 480,71	1 007 000,00	1 247 140,00	1 123 800,00	1 169 490,00	1 236 180,00
Ostatné príjmy, vratky	4 989,24	1 282,19	33 130,73	53 895,91	27 869,01	5 000,00	9 000,00	5 000,00	5 250,00	5 500,00
Spolu ostatné príjmy:	765 985,24	813 799,04	797 020,47	1 050 900,69	1 150 434,61	1 109 700,00	1 394 390,00	1 253 500,00	1 305 676,00	1 378 850,00

Rozpočet na nájomné za priestor, čo sú byty, nebytové priestory, nájom za KD alebo hrobové miesta sa očakáva vo výške 112 000 eur. Medzi poplatky patria príjmy z kultúrnych akcií, za miestny rozhlas, alebo správne poplatky čo predstavuje prínos 12 700 eur, návrh rozpočtu na rok 2026 je oveľa nižší ako plnenie k 2025. Ostatné bežné príjmy patria vratky, dobropisy kde je očakávaný príjem 5 000 eur.

V návrhu rozpočtu na r. 2026 sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú obci poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo štátneho rozpočtu v celkovej výške 1 123 800 eur. Medzi najväčšie dotácie patrí dotácia na ZŠ vo výške 730 000 eur, dotácia na obedy vo výške 90 000 eur, dotácia na matriku vo výške 5 450 eur, dotácia na MŠ 210 000 eur, dotácia pre hasičov 3 000 eur, dotácia NIVAM pre ZŠ 5 000 eur. Medzi výrazné dotácie ešte môžeme spomenúť dotáciu na asistenta učiteľa ZŠ 55 000 eur a dotácia na vzdelávacie poukazy pre ZŠ vo výške 9 000 eur.

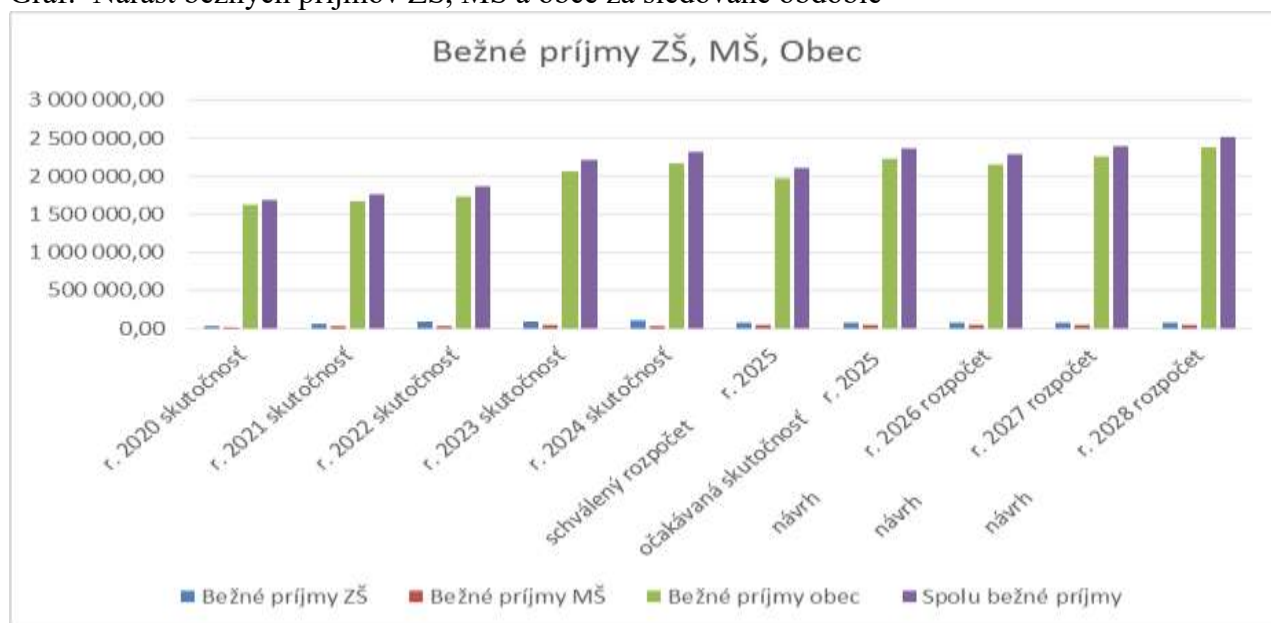
ac.) Bežné príjmy ZŠ, MŠ a celkové bežné príjmy za obec

Súčasťou návrhu rozpočtu obce sú aj rozpočty rozpočtových organizácií s príjmami, ktoré sú prijaté za stravné, za školné – príspevky prijaté od rodičov a iných osôb, príjmy z réžie v školskom stravovaní. V tabuľke vidíme prehľadne spracované plnenie rozpočtu bežných príjmov RO za roky 2020 - 2025, očakávanú skutočnosť r. 2025, záväzný rozpočet na rok 2026 a nasledujúce dva rozpočtové roky 2027 a 2028. Spolu s príjmami RO sú v tabuľke uvedené aj bežné príjmy obce.

Prehľad rozpočtu príjmov rozpočtových organizácií spolu s bežnými príjmami obce

Bežné príjmy ZŠ, MŠ, obec	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Bežné príjmy ZŠ	40 090,77	58 646,04	95 106,18	94 293,65	109 171,75	81 200,00	81 000,00	83 000,00	84 000,00	85 000,00
Bežné príjmy MŠ	24 799,99	30 611,66	34 029,69	53 080,94	38 957,29	47 000,00	47 000,00	47 380,00	48 500,00	49 500,00
Bežné príjmy obec	1 630 428,33	1 675 295,87	1 736 950,79	2 071 308,28	2 169 905,49	1 979 700,00	2 235 890,00	2 160 500,00	2 258 026,00	2 376 550,00
Spolu bežné príjmy	1 695 319,09	1 764 553,57	1 866 086,66	2 218 682,87	2 318 034,53	2 107 900,00	2 363 890,00	2 290 880,00	2 390 526,00	2 511 050,00

Graf: Nárast bežných príjmov ZŠ, MŠ a obce za sledované obdobie

b.) Rozpočet kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2026 rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 890 000 eur. Toto navýšenie je pre obec veľmi dôležité, pozostáva vo výške 500 000 eur z dôvodu očakávaných príjmov z predaja pozemkov na výstavbu IBV a vo výške 50 000 eur sú narozpočtované príjmy kapitálové granty a transfery, je to najmä z dôvodu refundácie kapitálových výdavkov. Vo výške 340 000 eur je narozpočtovaná dotácia envirofond.

Prehľad rozpočtu kapitálových príjmov, finančných príjmových operácií a bežných príjmov:

Príjmy:	r. 2020 skutočnosť'	r. 2021 skutočnosť'	r. 2022 skutočnosť'	r. 2023 skutočnosť'	r. 2024 skutočnosť'	schválený rozpočet r. 2025	očkávaná skutočnosť' r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Kapitálové príjmy, transfery	20 265,84	62 292,17	414 907,55	439 277,64	7 144,50	342 000,00	123 000,00	890 000,00	934 500,00	979 000,00
Finančné príjmové operácie	18 893,45	166 360,78	509 517,17	376 861,49	465 484,35	35 000,00	120 000,00	223 000,00	234 150,00	245 300,00
Finančné operácie MŠ+ZŠ	11 201,23	5 343,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bežné príjmy:	1 695 319,09	1 764 553,57	1 866 086,66	2 218 682,87	2 318 034,53	2 107 900,00	2 363 890,00	2 290 880,00	2 390 526,00	2 511 050,00
Príjmy spolu	1 745 679,61	1 998 549,96	2 790 511,38	3 034 822,00	2 790 663,38	2 484 900,00	2 606 890,00	3 403 880,00	3 559 176,00	3 735 350,00

c.) Rozpočet finančných príjmových operácií

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií vo výške 223 000 eur sa počíta so zapojením zostatku nevyčerpaných prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 100 000 eur a zostatkom prostriedkov z minulého roka vo výške 73 000 eur. Vo finančných príjmových operáciách je narozpočtovaný municipálny úver vo výške 50 000 eur. (Medzi významné finančné príjmové operácie patrí 15 000 eur dotácia na zdvíhacie zariadenie, zostatok fondu opráv 15 000 eur na bytovku).

V tabuľke prehľad rozpočtu kapitálových príjmov, finančných príjmových operácií a bežných príjmov spolu vidíme vývoj celkových príjmov, nárast príjmových finančných prostriedkov za sledované obdobie.

Celkový rozpočet príjmov na rok 2026 je vo výške 3 403 880 eur.

2. Bilančná tabuľka výdavkov

a.) Bežné výdavky obce

Návrh rozpočtu na rok 2026 má stagnujúci charakter, neuvažuje sa so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti predchádzajúcim rokom. Z vývoja bežných výdavkov je zrejmé, že sa pri ich rozpočtovaní používa zásada opatrnosti.

Otázka je, či ide o konsolidáciu bežných výdavkov alebo o realitu, ktorá spočíva v prispôbovaní výdavkov na príjmovú stránku rozpočtu. Nakoľko rozpočet bežných výdavkov závisí od plnenia bežných príjmov a od bežných grantov a transferov, z ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy.

Rozpočet bežných výdavkov reflektuje na potreby samosprávy a na činnosti, ktoré samospráva musí v zmysle zákona o obecnom zriadení zabezpečovať.

Medzi najväčšie výdavky patria mzdy, dane a odvody, energie, najmä činnosť a chod na útvare obecného úradu vo výške 400 000 eur, náklady na nájomné byty Sýpka 16 000 eur, náklady na budovu Zdravotného strediska vo výške 33 000 eur, náklady na Kultúrny dom 24 400 eur. Ďalšou výraznou výdavkovou položkou sú služby, materiál a poskytovanie dotácií vo výške 8 000 eur, výdavky na TJ vo výške 17 000 eur. Medzi výraznú výdavkovú položku patrí odvoz a skládkovanie odpadu čo predstavuje výšku 74 000 eur. Taktiež náklad na verejné osvetlenie vo výške 29 000 eur. V tabuľke je spracovaný prehľad bežných výdavkov za sledované obdobie. Návrh rozpočtu bežných výdavkov obce na r. 2026 je 693 800 eur.

Tabuľka bežné výdavky obce

Bežné výdavky	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Činnosť obecného úradu	240 333,53	288 903,41	315 559,58	326 975,23	347 755,67	363 450,00	405 350,00	400 000,00	420 000,00	440 000,00
Výd. hradené z dotácií,matrika	30 463,22	100 756,34	50 653,37	57 886,66	63 105,57	19 400,00	33 200,00	25 400,00	26 670,00	27 940,00
Údržba,ochrana pred požiarimi	5 617,20	4 824,57	6 629,40	11 062,90	6 784,76	6 800,00	7 000,00	7 800,00	8 190,00	8 580,00
Odpadové hospodárstvo	47 448,06	52 333,76	52 707,29	55 702,97	52 415,62	62 000,00	63 500,00	74 000,00	77 700,00	81 400,00
Ochrana životného prostredia	5 624,67	2 354,52	992,91	2 821,41	3 215,82	2 000,00	2 000,00	2 800,00	2 940,00	3 080,00
Pozemné komunikácie	6 525,16	64,22	50,49	7 559,80	32 233,71	21 000,00	31 300,00	16 700,00	17 535,00	18 370,00
Nájomné byty - Sýpka	8 613,70	6 816,47	15 177,49	13 795,81	14 329,19	14 500,00	14 200,00	16 000,00	16 800,00	17 600,00
Vodovod	810,29	697,93	1 954,27	14 655,12	459,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Verejné osvetlenie	14 605,47	17 138,32	30 064,79	25 706,72	26 595,15	31 200,00	26 200,00	29 000,00	30 450,00	31 900,00
Zdravotné stredisko	16 564,08	45 108,15	34 756,28	41 775,48	27 140,59	27 400,00	31 500,00	33 000,00	34 650,00	36 300,00
Soc. služby,strava dôchodci	10 318,47	7 471,55	6 945,57	8 518,60	14 831,04	10 000,00	8 000,00	8 000,00	8 400,00	8 800,00
Kultúra DK	18 983,02	14 774,32	20 630,81	43 720,08	21 079,19	19 700,00	24 400,00	24 400,00	25 620,00	26 840,00
Domy smútku, cintorín	723,44	1 256,68	2 229,84	1 745,74	1 991,96	3 000,00	1 400,00	1 900,00	1 995,00	2 090,00
Miestny rozhlas	131,40	374,88	551,30	1 020,68	609,20	500,00	500,00	1 000,00	1 050,00	1 100,00
Splácanie úrokov	8 953,32	8 342,27	7 980,44	16 545,01	19 178,28	21 800,00	20 000,00	21 800,00	22 890,00	23 980,00
Telovýchovná jednota	9 698,94	15 217,71	20 111,54	19 618,57	15 308,08	15 900,00	16 200,00	17 000,00	17 850,00	18 700,00
údržba ŠJ, ZŠ, BD z fondu op	2 416,27	5 306,42	6 649,69	1 527,45	14 392,12	5 000,00	10 000,00	15 000,00	15 750,00	16 500,00
Spolu bežné výdavky:	427 830,24	571 741,52	573 645,06	650 638,23	661 425,08	623 650,00	694 750,00	693 800,00	728 490,00	763 180,00

b.) Bežné výdavky RO

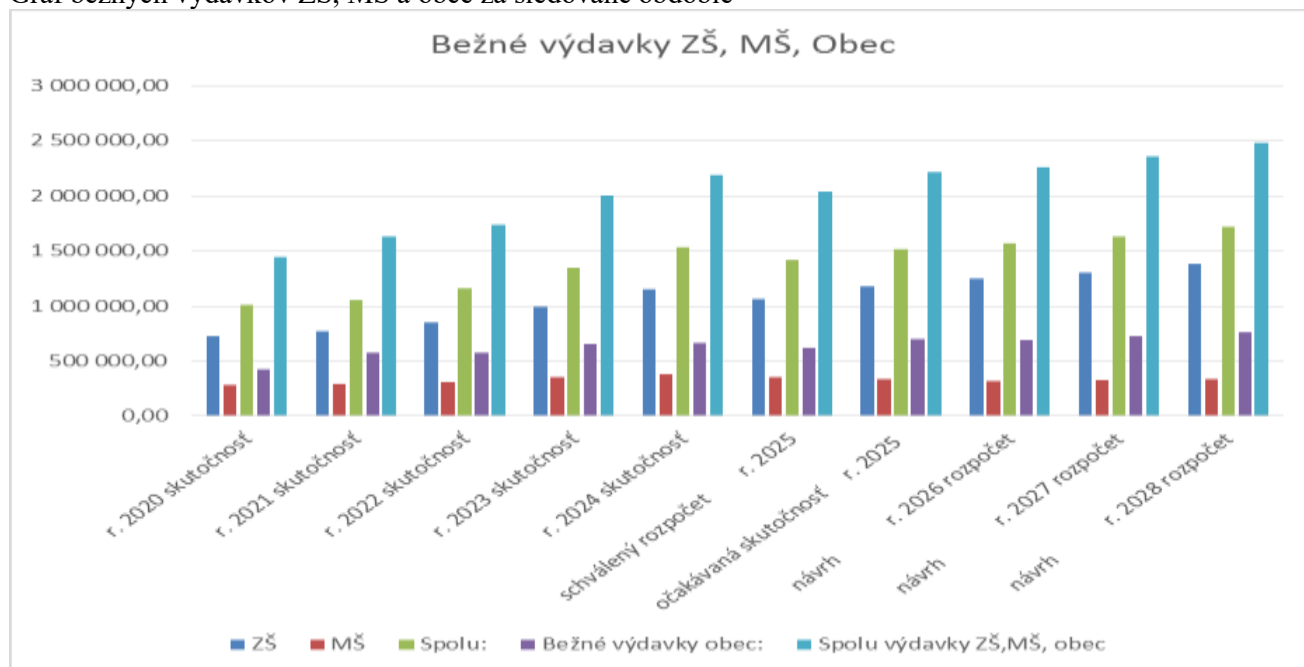
Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území obce Radošovce, sú to originálne kompetencie, ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva.

Výdavky na školstvo sú z veľkej časti závislé od transferov zo štátneho rozpočtu, normatívo, a je tak zrejme, že výdavky na základnú školu ako aj materskú školu sa môžu v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Tabuľka bežných výdavkov rozpočtových organizácií, bežné výdavky obce:

Bežné výdavky ZŠ a MŠ	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
ZŠ	729 216,75	770 277,59	853 426,65	991 636,75	1 150 905,87	1 060 500,00	1 177 500,00	1 250 000,00	1 300 000,00	1 380 000,00
MŠ	282 491,61	287 783,59	307 849,43	356 663,75	379 009,27	353 500,00	340 000,00	320 000,00	330 500,00	340 000,00
Spolu:	1 011 708,36	1 058 061,18	1 161 276,08	1 348 300,50	1 529 915,14	1 414 000,00	1 517 500,00	1 570 000,00	1 630 500,00	1 720 000,00
Bežné výdavky obec:	427 830,24	571 741,52	573 645,06	650 638,23	661 425,08	623 650,00	694 750,00	693 800,00	728 490,00	763 180,00
Spolu výdavky ZŠ, MŠ, obec	1 439 538,60	1 629 802,70	1 734 921,14	1 998 938,73	2 191 340,22	2 037 650,00	2 212 250,00	2 263 800,00	2 358 990,00	2 483 180,00

Graf bežných výdavkov ZŠ, MŠ a obce za sledované obdobie

c.) kapitálové výdavky

Z vývoja kapitálových výdavkov v sledovanom období zobrazenom v nasledovnej uvedenej tabuľke je zrejme, že rok 2026 bude v oblasti investícií kľúčový. V návrhu rozpočtu na rok 2026 sa uvažuje s kapitálovými výdavkami vo výške 1 080 080 eur. Obec plánuje realizáciu nových stavieb a infraštruktúry vo výške 428 050 eur, nákup pozemkov vo výške 2 750 euro, nákup prevádzkových strojov a prístrojov vo výške 30 000 eur, rekonštrukciu chodníkov a parkovísk vo výške 255 280 eur a rekonštrukcia a modernizácia ZŠ vo výške 359 000 eur.

Tabuľka kapitálových výdavkov, bežné výdavky, finančné op. výdavkové, výdavky RO

Výdavky:	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Kapitálové výdavky	56 625,12	228 200,98	643 228,45	527 968,22	414 020,77	388 750,00	314 800,00	1 080 080,00	1 137 186,00	1 186 170,00
Bežné výdavky obec	427 830,24	571 741,52	573 645,06	650 638,23	661 425,08	623 650,00	694 750,00	693 800,00	728 490,00	763 180,00
Finančné operácie výdavkové	30 729,65	31 432,77	42 632,81	50 639,39	52 659,44	58 500,00	60 000,00	60 000,00	63 000,00	66 000,00
Výdavky RO	1 011 708,36	1 058 061,18	1 161 276,08	1 348 300,50	1 529 915,14	1 414 000,00	1 517 500,00	1 570 000,00	1 630 500,00	1 720 000,00
Výdavky spolu:	515 185,01	831 375,27	2 420 782,40	2 577 546,34	2 669 221,23	2 484 900,00	2 587 050,00	3 403 880,00	3 559 176,00	3 735 350,00

Vo vyššie uvedenej tabuľke vidíme celkové kapitálové výdavky, bežné výdavky obce, finančné výdavkové operácie a výdavky rozpočtových organizácií, t.j. Základnej školy a Materskej školy Radošovce.

d.) Finančné výdavkové operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné výdavkové operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie. Výdavkové finančné operácie sú na rok 2026 narozpočtované vo výške 60 000 eur. Návrh rozpočtu v tejto časti zohľadňuje najmä splátky istín úverov poskytnutých obci v predchádzajúcom období.

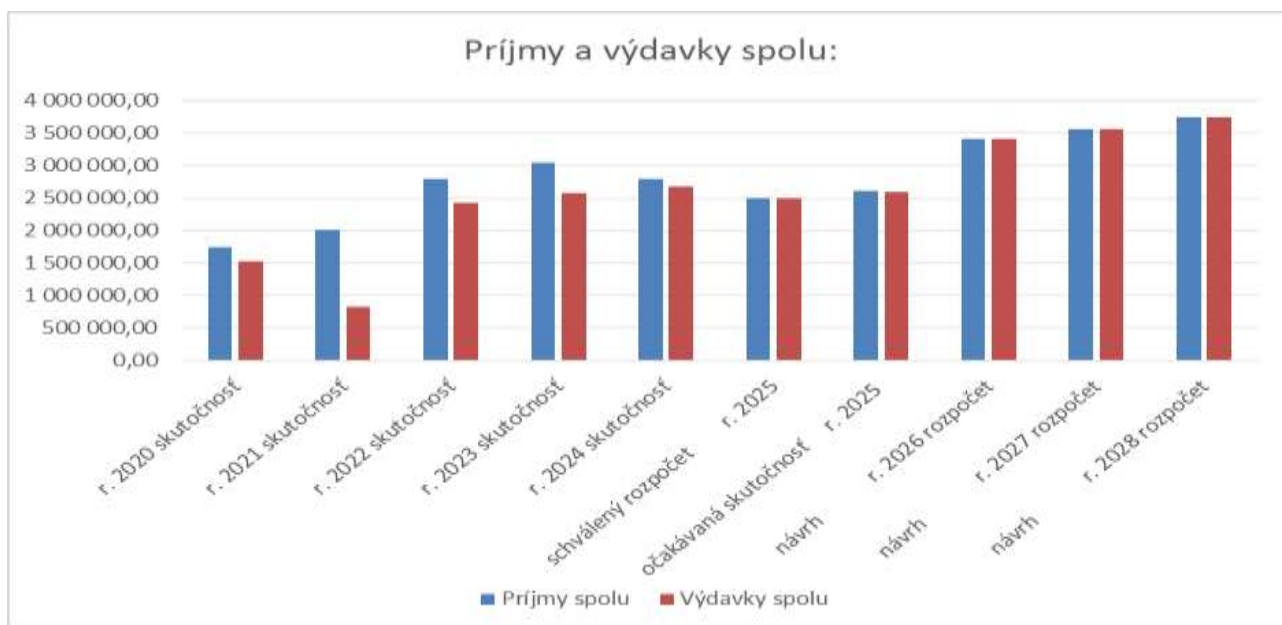
Tabuľka finančné operácie

Finančné výdavkové operácie	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Finančné operácie - úvery	25 551,07	26 089,33	42 632,81	50 639,39	52 659,44	58 500,00	60 000,00	60 000,00	63 000,00	66 000,00
Finančné operácie ZŠ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Prehľad celkových príjmov a výdavkov

Tabuľka a graf zobrazuje sumár všetkých príjmov a výdavkov obce Radošovce

	r. 2020 skutočnosť	r. 2021 skutočnosť	r. 2022 skutočnosť	r. 2023 skutočnosť	r. 2024 skutočnosť	schválený rozpočet r. 2025	očakávaná skutočnosť r. 2025	návrh r. 2026 rozpočet	návrh r. 2027 rozpočet	návrh r. 2028 rozpočet
Príjmy spolu	1 745 679,61	1 998 549,96	2 790 511,38	3 034 822,00	2 790 663,38	2 484 900,00	2 606 890,00	3 403 880,00	3 559 176,00	3 735 350,00
Výdavky spolu	1 526 893,37	831 375,27	2 420 782,40	2 577 546,34	2 669 221,23	2 484 900,00	2 587 050,00	3 403 880,00	3 559 176,00	3 735 350,00

Je veľmi potrebné dodržiavať rozpočtovú rovnováhu a pri naplňaní príjmov v plánovanej výške regulovať čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti použitia rozpočtových výdavkov. Z vyššie uvedených dôvodov, nestabilnej situácie, bude nutné rozpočet vo viacerých položkách niekoľkokrát počas roka meniť.

Odporúčam pokračovať v opatreniach, ktoré vedú k úsporám samosprávy. V dôsledku legislatívnych zmien a výrazným navyšovaním cien materiálov a služieb, je dôležitá zásada opatrnosti pri rozpočtovaní príjmov a výdavkov.

D. ZHRNUTIE

Navrhovaný rozpočet je pripravený tak, aby minimalizoval možnú mieru rizík, ktoré majú vplyv na plnenie rozpočtu, ale aby bola zabezpečená komplexná udržateľnosť a konzistentnosť navrhovaného rozpočtu bude nevyhnutné zodpovedne pristupovať k plneniu bežných príjmov ako aj k čerpaniu prostriedkov v súlade s jednotlivými zámermi a cieľmi zo strany všetkých subjektov, ktoré na rozpočte participujú. Udržanie rozpočtu v reálnych podmienkach je totiž predpokladom a východiskom k splneniu cieľov aj viacročného rozpočtu.

Odporúčam dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni obce, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu výdavkov.

Preskúmaním predloženého návrhu rozpočtu na roky 2026 – 2028 konštatujem, že je spracovaný transparentne, zohľadňuje súčasnú ekonomickú situáciu obce Radošovce a že je zostavený v súlade s § 9 a § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predložený návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

Vyššie uvedené skutočnosti predurčujú Obecnému zastupiteľstvu v Radošovciach predložený návrh rozpočtu na rok 2026

Schváliť

a navrhované rozpočty na roky 2027 a 2028 zobrať na vedomie.